

ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE NA POLOJU

Stotine turskih plitica i ćupova brodski teret?

Keramika je iz 16. ili 17. stoljeća i tipična je za tursku kuhinju (tagare), tražit će se i eventualno potonuli brod

Kruno Zupčić s nalazima na najvrjednijem nalazištu u rijeci Savi u Hrvatskoj

MARIJA RADOŠEVIĆ

Marija RADOŠEVIĆ

SLAVONSKI BROD

Proteklih dana na slavonskobrodskom Poloju nastavljeni su radovi na razotkrivanju zanimljivog arheološkog podvodnog lokaliteta koji su prošle godine slučajno otkrili članovi brodskog Kluba podvodnih aktivnosti Marsonia.

Riječ je o pronalasku keramičkih posuda starih četiri do pet stoljeća, iznimno očuvanih, koje leže na savskom dnu, a stručnjaci smatraju da je riječ o najvrjednijem kontinentalnom nalazištu u rijeci Savi u Hrvatskoj. Uz potporu Ministarstva kulture ove su godine krenula arheološka istraživanja.

- Za sada prikupljamo površinski materijal, riječ je o nekoliko stotina komada četiri tipa keramike, plitkih posuda s poklopcima, dvije vrste ćupova - kaže Kruno Zupčić s Odjela za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda.

- Možda je došlo do prevrtanja broda pa je sadržaj završio na dnu, no sad ćemo postaviti nekoliko sondi da utvrdimo eventualno postojanje konstrukcije broda. Keramika je iz 16. ili 17. stoljeća i tipična je za tursku kuhinju (tagare). Poklopci na sebi imaju otvor kroz koji izlazi para - pokazuje upravo izronjene primjerke koje su, unatoč lošijem vremenu i vidljivosti, izronili arheolozi i ronionci Anton Divić iz Pule i Goran Trnić iz Zagreba. Dosta je rijetko da se na kopnu nađu tako veliki očuvani komadi. Većina keramike je sačuvana, što potvrđuje kako se radi o jako vrijednom nalazištu, a u istraživanju kao logistika sudjeluju i članovi KPA Marsonija.

Nađene posude govore o prošlosti Broda na Savi, one potvrđuju i kontinuitet naseljavanja na ovom području. Najveći broj izronjenih posuda su ćupulje, plitke posude velikog ravnog dna koje su služile za pečenje kruha, pita i drugih jela, za čiju je pripremu bilo potrebno pečenje na ognjištu, a najvjerojatnije potječu iz Turske, počinjuju pronalazači. Identične su posude nađene i u Beogradu, što potvrđuje i početak priče o trgovačkom putu Savom koji je postojao od davnina do današnjih dana.

- To je mali niz onoga što Sava krije, svaki dan saznajemo za nove lokalitete - napominje Zupčić.

Za Roberta Kalanja, predsjednika KPA Marsonia, čiji je član 18 godina, to je bilo najdragocjenije iskustvo.

- Prva ih je opazila i izronila Ivana Kljajić, ali za sve nas je to posebno uzbuđenje - kaže.

- Posude se nalaze na dubini od oko 4 metra, no Sava je brza pa se vrijeme urona skraćuje za 50 posto. Tamo kao da konstantno trčite, vrlo je naporno, ne možete vjerovati koliko se ljudi dolje znoje i dehidriraju...

- pojašnjava Kalanj, koji s desetak klupskih kolega uz arheologe ronioce uči kako se treba ponašati prema predmetima pod vodom i kako ih obilježavati. ■

KOBAŠ I BEBRINA

Arheolozi ronionci proteklih su dana obavili i skeniranje sonarom na lokacijama u Slavanskom Kobašu, gdje se navodno nalaze ostaci bivšeg mosta, te u Donjoj Bebrini, poznatom prapovijesnom lokalitetu, gdje su također pronašli prapovijesnu keramiku.